

Wpływ upadłości zleceniodawcy gwarancji bankowej i kaucjodawcy na gwarancję i kaucję bankową

Celem niniejszego opracowania jest zbadanie wpływu ogłoszenia upadłości zleceniodawcy gwarancji bankowej i kaucjodawcy na zabezpieczenie roszczeń regresowych banku z tytułu zlecenia gwarancji i na stosunek prawny kaucji bankowej. Analiza prawna rozpocznie się od ustalenia wpływu upadłości zleceniodawcy na trójstronną konstrukcję gwarancji bankowej. Wyniki tej analizy determinują odpowiedź na pytanie o wpływ upadłości na umowę kaucji bankowej.

RAFAŁ ADAMUS

Wpływ upadłości zleceniodawcy gwarancji na stosunek gwarancji

Podstawą prawną gwarancji bankowej *de lege lata* są art. 80 i n. p.b.¹. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 4 p.b. do tzw. czynności bankowych należy m.in. „udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw”. Są to zarazem tzw. wyłączne czynności bankowe (art. 5 ust. 4-5 p.b.)². Zgodnie z art. 80 p.b. banki mogą na zlecenie innych osób m.in. udzielać gwarancji. Gwarancja bankowa może być udzielona przez jeden bank albo przez konsorcjum bankowe³.

¹ Ustawa z 29.08.1997 r. – Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1876), dalej: „p.b.”.

² Na temat gwarancji bankowej zob. np. L. Mazur, *Prawo bankowe. Komentarz*, Warszawa 2005, s. 392 i n.; Z. Ofiarski, *Prawo bankowe*, Warszawa 2011, s. 217 i n.; J. Pisuliński [w:] *Prawo bankowe. Komentarz* (red. E. Fojcik-Mastalska), Warszawa 2007, s. 308 i n.; T. Spyra [w:] *Prawo bankowe. Komentarz*, t. I (red. F. Zoll), Kraków 2005, s. 757 i n.; M. Bączyk [w:] *System prawa handlowego, Prawo umów handlowych*, t. 5 (red. S. Włodyka), Warszawa 2011, s. 900 i n.; T. Spyra, *Zarzuty banku dotyczące stosunku prawnego zabezpieczonego gwarancją bankową*, Transformacje Prawa Prywatnego 2001, nr 4, s. 107; J. Pisuliński, *Niektóre zagadnienia związane z gwarancją bankową*, Prawo Bankowe 1998, nr 4, s. 97 i n.; J. Pisuliński, *Charakter prawny gwarancji bankowej*, Monitor Podatkowy 1994, nr 2, s. 33 i n.; W. Srokosz, *Czynności bankowe zastrzeżone dla banków*, Bydgoszcz-Wrocław 2003, s. 130 i n.; W. Srokosz, *Charakter prawny gwarancji bankowej w świetle nowego prawa bankowego*, Przegląd Prawa Handlowego 2000, nr 2, s. 38 i n.; R. Kaszubski, A. Tupaj-Cholewa, *Prawo bankowe*, Warszawa 2010, s. 71 i n.; A. Koch, *System prawa prywatnego. Prawo zobowiązań – część szczegółowa*, t. 8 (red. J. Panowicz-Lipska), Warszawa 2004, s. 475 i n.; R. Blicharz, *Charakter prawny umowy gwarancji bankowej*, Prawo Papierów Wartościowych, 2000, nr 11, s. 34 i n.; S. Czarnecki, *Charakter prawny gwarancji bankowej „na pierwsze żądanie”*, Prawo Bankowe 2005, nr 2 (cz. I), s. 67 i n., nr 3 (cz. II), s. 77 i n.; M. Król, *Gwarancje bankowe w orzecznictwie Sądu Najwyższego*, Prawo Spółek 1997, nr 5, s. 43 i n.; M. Król, *Charakter prawny, rodzaje i funkcje gwarancji bankowych*, Prawo Spółek 1997, nr 4, s. 33 i n.; G. Tracz, *Gwarancja bankowa – zobowiązanie kauzalne czy abstrakcyjne?*, Prawo Bankowe 1994, nr 2, s. 73 i n.; M. Olechowski, *Charakter prawny gwarancji bankowej*, Państwo i Prawo 1997, nr 6, s. 62 i n.; E. Symonajc-Szkudlarek, *Wybrane zagadnienia gwarancji bankowych – cechy prawne i rodzaje*, Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego 1996, nr 10, s. 6 i n.; J. Krzyżewski, *Gwarancje bankowe płatne na pierwsze żądanie – próba regulacji międzynarodowej*, Prawo Bankowe 1994, nr 2, s. 90 i n.; G. Manicka-Gołębiewska, *Prawne formy zabezpieczania kredytów – gwarancja bankowa*, Monitor Prawniczy 1996, nr 3, s. 109 i n.

³ Na temat wspólnego udzielania gwarancji zob. np. J. Pisuliński [w:] *Prawo...* (red. E. Fojcik-Mastalska), s. 312-313.